

EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA

Mailu Lasarte, Roberto Gerenabarrena ■ Gasteizko IKako ordezkariak

Euskaltegiak egoera larrian.
Zer egin?

Azken egunotan euskaltegiak hizpide izan dira EAEko Legebiltzarrean eta komunikabideetan. Sektoreko bi eragilek eskatutako agerraldi parlamentarioari, Kultura Sailburuaren azalpenak gehitu zaizkio. Adierazpen hauetan euskaltegien egoera ekonomikoa, euskara ikasteko ize-na ematen duten ikasleen beherakada eta sektorearen bideragarritasun planak izan dira plazaratu diren gaiak, besteak beste.

Helduen euskalduntzearen matazak hari asko ditu. Gakoa, beraz, hari nagusiari heltzea da amaraunean galtzeko arriskua baitago. Adibidez, ikasleen beherakadaz gauza asko eta asko esan daiteke: Euskal Herriko egoera politiko nahasia, gobernuen hizkuntza politiken eragina, lan merkatuaren baldintzak (egonkortasun eza, lan egiteko txanda sistema, prekaritate orokorra), bizimodu berriak, aisia betetzeko erak, gizartearen eskaerei eskaintza egokitu beharra eta beste hainbeste. Aipatu ditugun aldagai horietako askotan euskaltegiek eragiterik ez dugu izango; beste batzuetan, aldiz, zer eginik izango dugu.

Hala ere, euskaltegien egoera larriaren arrazoiak ulertu nahi badira, beste norabait begiratu beharko dugu. Hari nagusiari tira eginez baino ez ditugu korapiloak askatuko. Ikasleen beherakada kontu larria izanik, gure ustez, koska beste leku batean bilatu behar dugu. Argi dago, euskaltegien etorkizuna ziurtatuko bada, hurrengo puntuetan oinarri sendoak ezarri beharko dira.

Euskaltegiak zertarako? Zer garrantzi izan behar dute euskal gizartearen? Zer baldintzatanlan egin behar dute?

Gure ustez, galdera horien erantzunean

dago gakoa. Helduen euskalduntzeak gizarte honetan aurrerantzean bete behar duen papera, administrazio publikoek, alderdi politikoek eta, azken batean, gizarteak berak argitu beharko du. 16 urtetik gorako euskalduntze eta trebatze lanak zeinek egingo duen eta zein baldintzatan burutuko den, alegia. Honek benetan garrantzia baldin badu eta euskaltegien zeregina bada, behar eta merezi dugun baldintzetan gauzatzea eskatzen baitugu.

Euskaltegien finantziakzioa

Gure betebeharrak ondo aski ezagutu eta betetzen ditugu. Irakasleen titulazioa eta formazioa, lokalek bete beharreko baldintzak (gehienetan guk ordaindu eta sostengatu beharrekoak), diru zuriketak, kontrol administratiboak, ikusketa didaktikoak eta, oro har, beste edozein sektoretan betetzekoak diren lege aginduak. Diru sarrerak, aldiz, bi dira nagusi: ikasleek ordaintzen duten matrikula, azken urteotan asko igo behar izan duguna, eta administrazioak ematen dituen diru-laguntzak.

Argi eta garbi esanda, gaur egungo diru-laguntzek ez dituzte inola ere ahalbidetzen, ez euskaltegiek legeak eskatzen duena betetzea, ez eta irakasleengan baldintza duinak bermatzea. Are gu-

txiago, didaktika alorrean betidanik egin dugun ahalegina, hau da, irakasle on formazioa, metodologiaren ikerketa, material berrien sorketa, teknologia berrien aplikazioa eta euskaltegien kurrikuluaren diseinua.

Hau guztia bere horretan geratuko da finantziakzio egoki eta iraunkorrik egonean. Ikusten den bezala, erantzun azkarrak behar ditugu.

Euskara ikasteko eta hobetzeko politika

Gizartearen eman diren aldaketak kontuan hartuta, motibazioaren eragiteko politika ausarta diseinatzea ezinbestekoa iruditzen zaigu. Tokian tokiko hizkuntza egoerari erreparatu, adin eta sektore ezberdinetako beharrak identifikatu, publikitate kanpainak diseinatu, uda nahiz negu barnetegietako laguntzak bultzatu, matrikulak ordaintzeko sistema berriak ezarri eta beste hainbat neurri har daitezke. Euskaltegien eta administrazioen erantzukizunak eta zereginak zehaztuko ditugu. Baina, euskara ikasi eta erabiltzeko politika eraginkorragoa sustatu behar dela ozen aldarrikatzen dugu.

Era berean, euskaltegiok gizartearen egiten diogun eskaintza hobetu beharrean gaude. Horretarako, lan didakti-

koaz gain, jendearen nahi eta beharretara moldatzeko premia dago, gizartearen aldatzen ari den neurrian, eskaera ere aldatuz baitoa. Hortaz, gure eskaintzak behar horiei erantzun behar die.

Nafarroa

EAEEn dugun egoera larria bada, Nafarroakoa zer esanik ez. Euskaltegien bizi iraupena kolokan dago eta, honekin batera, euskara ikasteko nafar askoren eskubidea.

Iruñerrian, giza ekimenezko euskaltegien egoera larria okertzen ari da, Gobernuak euskaltegiaren lehia desorekatua dela medio, honen matrikulen tasek ezinezkoa egiten baitute maila berean lehiatzea.

Nafarroako diru laguntza publikoei dagokienez, HABEK ematen dituenaren erdiak dira. Beraz, EAEko euskaltegiak kinka larrian badaude, Nafarroak hil ala biziko atakan daude. Jakina, honen guztiaren ondorioz, lan baldintzak ezin kaskarragoak dira.

Erantzuteko garaia

Horrelaxe daude gauzak. Gure ustetan, euskaltegi bide bakarra geratzen zaigu: elkartu, gizartearen gure egoeraren berri eman eta helduen euskalduntzearen garrantziaz ohartarazi edo, behintzat, argibideak eskatu.

Ez dakigu gure gobernuetako buruzagiak egoeraren larritasunaz konturatzen diren. Euskaltegien eta irakasleengan egoera amildegira doa uste baino bizkorrago. Denbora galtzerik ez dago. *Euskaltegiak zertarako? Zer baldintzatanlan egin behar dugu?* Galdera horietan bilatu behar ditugu matakaren hari nagusiak.

Bihar: Mikel Aldasoro (AEK-ko irakaslea)

EUSKARA. Plan estrategikorik egin gabe, zuzenean normalizaziorako konpromisoak hartzera gonbidatu dituzte gizarte eragileak

Bai Euskarari akordioari
ekin diote Zestoan

Erredakzioa | DONOSTIA

Zestoan (Gipuzkoa) Bai Euskarari akordioari ekin diote Euskararen Gizarte Erakundearen Kontseiluak eta herriko eragileek. Atzo egin zuten aurkezpena bertako udaletxean.

Zestoan eredu berri bat jarri dute abian: plan estrategikorik egin gabe, zuzenean normaliza-

ziorako konpromisoak hartzera gonbidatu dituzte herriko eragileak.

Arrasate, Hernani, Ordizia, Sara, Soraluze, Mutriku, Barañain, Altza (Donostia), Lea-Artibai eta Sakanak ekin zioten aurretik Bai Euskarari akordioari. Agurainen ere Jarraipen Batzoreda osatu dute eta herriko eragileekin lanean hasi dira.

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Bai Euskarari akordioa aurkezteko atzo Zestoan egin zuten agerraldia.

Euskara irakasleak
behar ditugu

aek

Nafarroa

Tlf: 948 22 02 13

e-posta: nafarroa@aeknet.net

LEGAZPIKO UDALA

Uraren ziklo integrala kudeatzeko
Lankidetzak-Hitzarmenaren haserako onespina eta jendaurreko erakusketa.
Iragarkia

Udal Osoko Bilkurak, 2002ko urriaren 30ean egindako Ohiko bileran, legezko kide-kopuruaren gehiengoaren aldeko botuekin, honako erabakiak onart zituen.

Lehenengoa. Zerbitzuaren Ordenantza Erregulatzailerak onartzea eta GIPUZKOAKO UR KONTSORTZIOARI baimena ematea, ongi iritziko duenean, Zerbitzuaren Ordenantza Erregulatzailerak eguneratu eta/edo aldatzeko

Bigarrena. Uraren Ziklo Integrala kudeatzeko Lankidetzak-Hitzarmena onartzea.

Hirugarrena. Zortzigarrena. Udaletxe honetako Alkate-Udalburu Juan Ramon Larrañaga Mercero jaunari baimena ematea Uraren Ziklo Integrala kudeatzeko GIPUZKOAKO UR KONTSORTZIOAREKIN Lankidetzak-Hitzarmena sina dezan.

Laugarrena. Erabaki hauek 15 egunetako epean jendaurrean jartzea eta erreklamaziorik ez badaude, behin betiko onartutzat ematea.

Legazpi, 2002ko urriaren 31a. Juan Ramon Larrañaga, Alkatea.

